

روحانیت شیعه در دوران پساخامنه‌ای: مساله توازن بین اقتدار و استقلال

به قلم مهدی خلجی (/fa/experts/mhdy-khljy-0/)

۱۱ اکتبر ۲۰۱۶

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/shiite-clergy-post-khamenei-balancing-authority-and-autonomy

درباره نویسنده

مهدی خلجی (/fa/experts/mhdy-khljy-0/)

مهدی خلجی، عضو ارشد و هموند پژوهشی خانواده لیبتسکی در انستیتو واشنگتن پژوهشگر تشیع، فلسفه و کارشناس سیاست ایران

گزارش‌های تفصیلی

از سال ۱۹۸۹ که آیت‌الله علی خامنه‌ای رهبری انقلاب را عهده‌دار شد نهاد روحانیت به تمامی دگرگون شده و هم در شبکه‌های داخلی و بین‌المللی و هم از نظر مالی و شمار کارکنان رشد بی‌سابقه‌ای را تجربه کرده است. هم‌زمان با این رشد خامنه‌ای کنترل تندروها بر مدیریت نهاد روحانیت شیعه را شدت بخشیده است. اصل راهنمای جمهوری اسلامی پس از مرگ خامنه‌ای هم عوض نخواهد شد: یک رژیم روحانی نیازمند دیوانسالاران روحانی است تا حاکمیت و صدور ایدئولوژی‌اش را تضمین کنند.

در نتیجه حاکمیت تلاش کرده است تا قدرتش را از طریق تولید انبوه روحانیون ایجاد سازمان‌هایی برای استخدام و کنترل آنان و بازسازی جوامع شیعی غیرایرانی بر اساس الگوی ایران تثبیت کند. بر این اساس تمایلات تمامیت‌خواهانه رژیم به نحوی فزاینده از عرصه‌های نظامی و صنعتی فرا رفته و به حوزه دین و مذهب وارد شده است.

در این یادداشت پژوهشی تازه مهدی خلجی داده‌های آماری موجود را که مؤید این روند است و اثرات آن بر استقلال رو به افول روحانیون ایران را با دقت بررسی می‌کند. او همچنین انتصاب علیرضا اعرافی را به مقام مدیر اجرایی حوزه‌های علمیه در تابستان ۲۰۱۶ به تفصیل مورد بحث قرار می‌دهد. انتصاب وی را باید نقطه عطفی در افراطی‌تر شدن نهاد روحانیت شیعه تلقی کرد.

درباره نویسنده:

مهدی خلجی هموند خانواده لیبتسکی در انستیتو واشنگتن است و حوزه کارش سیاست ایران و گروه‌های شیعه در خاورمیانه است. آقای خلجی دانش‌آموخته الهیات شیعی است و عضو تحریریه دو نشریه برجسته ایرانی بوده است: مجله الهیاتی *نقد و نظر* و روزنامه *انتخاب*. خلجی طی سال‌های ۱۹۸۶ تا ۲۰۰۰ در حوزه علمیه قم دروس الهیات و فقه گذرانده است. ضمن اخذ دکترا در زمینه تحولات فکری و سیاسی-فلسفی نوین در ایران جهان اسلام و غرب پژوهش‌های گسترده‌ای کرده است و علاوه بر ادامه تالیفات خود آثار محمد ارکون پژوهشگر اومانیست اسلامی را نیز ترجمه کرده است. نویسنده در سال ۲۰۰۰ به پاریس کوچ کرد و در آنجا تحصیل الهیات شیعه را در مدرسه مطالعات عالی تطبیقی ادامه داد. او همچنین برای بی‌بی‌سی فارسی به عنوان تحلیلگر سیاسی در امور ایران کار کرده است و در رادیو فردا در پراگ که بخش فارسی رادیو اروپای آزاد/ رادیو آزادی است تهیه‌کننده و برنامه‌ساز بوده است.

BRIEF ANALYSIS

A Better Plan for Sanctioning Iranian Airlines

٢٣ ٢٠٢٣ آوریل

◆
Babak Taghvaei

(/policy-analysis/better-plan-sanctioning-iranian-airlines)

BRIEF ANALYSIS

Iraqi Militias Hit Two U.S. Sites in Iraq and Syria

٢٢ ٢٠٢٣ آوریل

◆
Michael Knights ,
Hamdi Malik ,
Crispin Smith ,
Alex Almeida

(/policy-analysis/iraqi-militias-hit-two-us-sites-iraq-and-syria)

BRIEF ANALYSIS

Rise and Fall of the AKP's Islamist Appeal in Türkiye

٢٢ ٢٠٢٣ آوریل

◆
Mustafa Gül

(/policy-analysis/rise-and-fall-akps-islamist-appeal-turkiye)

